

25.2.2025

Ehdotus valtioneuvoston asetukseksi jätteen polttamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n muuttamisesta

1 Ehdotuksen pääasiallinen sisältö

Ehdotettavalla valtioneuvoston asetuksella muutettaisiin jätteen polttamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 2 momenttia.

Asetuksella pantaisiin täytäntöön jätteenpolttoasetuksen osalta ympäristönsuojelulain 107 §:n 2 momentin 1 kohtaan tehdyt muutokset siitä, millä kriteereillä jätteen kaasutukseen ja pyrolyysiin ei sovelleta jätteenpolttolainsäädäntöä. Asetusmuutos olisi osa teollisuuden päästöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin päivityksen kansallista täytäntöönpanoa.

2 Asian tausta ja asetuksenantovaltuudet

Teollisuuden päästöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (2010/75/EU, jäljempänä teollisuuspäästädirektiivi) IV luvussa säädetään jätteenpolttoa ja jätteen rinnakkaispolttoa koskevista erityissäännöksistä. Erityissäännökset on kansallisesti pantu täytäntöön ympäristönsuojelulain (527/2014) 107–110 §:llä, jätteen polttamisesta annetulla valtioneuvoston asetuksella (151/2013, jäljempänä jätteenpolttoasetus) sekä ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 17 ja 17 a §:llä.

Teollisuuspäästädirektiivin 42 artiklan 1 kohdan 2 kappaleen säännös siitä, millä kriteereillä jätteen kaasutukseen ja pyrolyysiin ei sovelleta jätteenpolttoa ja jätteen rinnakkaispolttoa koskevia erityissäännöksiä, on pantu täytäntöön kansallisesti ympäristönsuojelulain 107 §:n 2 momentin 1 kohdalla.

Ympäristönsuojelulain 107 §:n 2 momentin 1 kohtaa muutettiin teollisuuspäästädirektiivin 42 artiklan 1 kohdan 2 kappaleeseen tehdyn muutoksen täytäntöönpanemiseksi. Lainkohdan mukaan jätteenpolttolainsäädäntöä ei sovelleta kaasutus- tai pyrolyysilaitokseen, jos jätteen lämpökäsittelyssä syntyvät kaasut tai nesteet käsitellään ennen niiden polttamista niin, että niiden polttaminen aiheuttaa vähemmän päästöjä kuin aiheutuu poltettaessa sellaisia markkinoilla saatavilla olevia, vähiten saastuttavia polttoaineita, joita voitaisiin polttaa laitoksessa. Lisäksi edellytyksenä on, että muiden päästöjen kuin typen oksidien, rikin oksidien ja pölyn osalta polttaminen ei aiheuta enempää päästöjä kuin jätteen poltto tai rinnakkaispoltto.

Lakimuutoksen myötä ympäristönsuojelulain 107 §:n 2 momentin 1 kohta on laajennettu koskemaan jätteen lämpökäsittelyssä syntyvien kaasujen polton lisäksi lämpökäsittelyssä syntyvien nesteiden polttoa. Lisäksi kohdasta on poistettu aiemmat vaatimukset puhdistetun kaasun jätteeksi luokittelun päättymisestä ja kaasun polton päästöjen vertailusta maakaasun polton päästöihin.

Asetus annettaisiin ympäristönsuojelulain 9 §:n 1 momentin 1 kohdan, 10 §:n 1 momentin 2 ja 4 kohdan sekä 10 §:n 2 momentin 5 kohdan nojalla.

3 Asian valmistelu

Ehdotusta on valmisteltu virkatyönä ympäristöministeriössä. Asetus on ollut lausuntokierroksella 25.4.–6.6.2024 välisen ajan.

4 Nykytila ja keskeiset ehdotukset

Jätteenpolttoasetuksen 1 §:n 2 momentissa on säädetty edellytyksistä, joiden täytyessä jätteen kaasutus- tai pyrolyysilaitoksen toimintaan ei ympäristönsuojelulain 107 §:n 2 momentin 1 kohdan poikkeuksen mukaisesti sovelleta jätteenpolttoa koskevaa sääntelyä.

Ympäristönsuojeluasetuksen 17 a §:ssä on säädetty ympäristönsuojelulain 107 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetun jätteen kaasutus- tai pyrolyysilaitoksen ympäristölupapäätöksessä annettavista lupamääräyksistä. Ympäristönsuojelulain 107 §:n 2 momentin 1 kohtaan tehty muutos edellyttää muutoksia sekä jätteenpolttoasetuksen 1 §:ään että ympäristönsuojeluasetuksen 17 a §:ään.

Ehdotettavalla valtioneuvoston asetuksella muutettaisiin jätteenpolttoasetuksen 1 §:n 2 momenttia vastaamaan ympäristönsuojelulain 107 §:n 2 momentin 1 kohdan muuttunutta sääntelyä.

5 Pääasialliset vaikutukset

Jätteenpolttoasetuksen muutoksella ei pääsääntöisesti ole itsenäisiä vaikutuksia, vaan vaikutukset aiheutuvat ympäristönsuojelulain 107 §:n 2 momentin 1 kohdan muuttamisesta. Lakimuutosten vaikutuksia on arvioitu hallituksen esityksessä 189/2024 vp.

6 Lausuntopalaute

Asetusluonnoksesta ei annettu lausuntoja.

7 Säännöskohtaiset perustelut

1 §. Soveltamisala. Jätteenpolttoasetuksen 1 §:n 2 momenttia muutettaisiin vastaamaan ympäristönsuojelulain 107 §:n 2 momentin 1 kohtaa. Asetuksen 1 §:n 2 momentin säännökset puhdistetun kaasun kemialliselle koostumukselle asetettavista vaatimuksista ovat liittyneet kaasun jätteeksi luokittelun päättymiseen ja ne on poistettu ympäristönsuojelulaista. Jätteen kaasutuksessa tai pyrolyysissä syntyvien kaasujen tai nesteiden ennen polttoa tapahtuvan käsittelyn tarve arvioitaisiin tapauskohtaisesti. Käsittely voisi sisältää varsinaista puhdistustekniikkaa tai jonkin muun prosessin, jonka toissijaisena seurauksena kaasun tai nesteen polton kannalta haitalliset ominaisuudet lievenevät.

Polton aikana ja sen jälkeen toteutettavia lisätoimia savukaasuissa olevien haitallisten aineiden vähentämiseksi ei sisällytettäisi tapauskohtaisesti toteutettavaan tarkasteluun tuotetun kaasun tai nesteen puhtaudesta. Lisätoimet olisivat puhdistusjärjestelmien lisäämistä tai muuta vastaavaa muuttamista.

Selvityksen siitä, mikä olisi markkinoilla saatavilla oleva vähiten saastuttava polttoaine, jota voitaisiin polttaa laitoksessa, voisi toteuttaa teknisenä arviona. Asian arvioinnissa ei olisi tarpeen tarkastella kyseisen vaihtoehtoisen polttoaineen polton teoreettiseen ympäristölupamenettelyyn liittyviä näkökohtia. Markkinoilla saatavilla olevaksi polttoaineeksi voitaisiin katsoa myös sellainen polttoaine, jolle ei olisi yleisiä markkinoita, mutta jota kuitenkin katsottaisiin olevan saatavissa kyseiseen käyttökohteeseen esimerkiksi läheiseltä teollisuuslaitokselta. Jätteen lämpökäsittelyssä syntyvän kaasun vaihtoehtoisiksi polttoaineiksi tulisi arvioida kaasumaisia polttoaineita ja jätteen lämpökäsittelyssä syntyvän nesteen vaihtoehtoisiksi polttoaineiksi nestemäisiä polttoaineita.

8 Voimaantulo

Asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.5.2025.